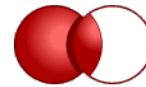

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA U FBIH
SARAJEVO**

Ložionička 3, 71000 Sarajevo, Tel: + 387 (0)33 723 550, Fax: 716 400, www.vrifbih.ba, e-mail: urevfed@bih.net.ba, vrfbih@vrfbih.ba

**IZVJEŠTAJ
O REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA
FEDERALNOG MINISTARSTVA PRAVDE

NA DAN 31.12.2013. GODINE**

Broj: 03-10/14

Sarajevo, maj 2014. godine

SADRŽAJ

II.	IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA	3
1.	Uvod	3
2.	Predmet, cilj i obim revizije	3
3.	Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja	3
4.	Sistem internih kontrola	4
5.	Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva.....	5
6.	Izvršenje budžeta.....	6
6.1	Rashodi, izdaci i finansiranje.....	7
6.1.1.	Izdaci za materijal i usluge	7
6.1.1.1	Izdaci za komisije	7
6.1.1.2	Izdaci za ugovore o djelu	9
6.1.1.3	Ostale nespomenute usluge	10
6.1.2	Tekući transferi.....	11
6.1.2.1	Savez općina i gradova FBiH	12
6.1.2.2	Program Beacon scheme	13
7.	Imovina obaveze i izvori sredstava.....	14
7.1	Vanbilansna evidencija.....	14
8.	Javne nabavke.....	14
8.1.	Realizacija ugovora 01-55/12 i 5463-2/12 o nabavci, montaži, održavanju i podršci sistemu za izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom	16
9.	Komentar	19
III.	REZIME DANIH PREPORUKA	20
IV.	PRILOG FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI	1
	Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu	1
	Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine	1

I. NEZAVISNO REVIZORSKO MIŠLJENJE

Osnov za reviziju

Izvršili smo reviziju finansijskih izvještaja **Federalnog ministarstva pravde za 2013. godinu** (Račun prihoda i rashoda, Bilans stanja, Izvještaj o kapitalnim izdacima i finansiranju, Posebni podaci o plaćama i broju zaposlenih, Godišnji izvještaj o izvršenju budžeta) na dan 31. decembar 2013. godine i usklađenosti poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima.

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Rukovodstvo Federalnog ministarstva pravde odgovorno je za izradu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja, tj. Zakonom o budžetima u FBiH, Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH i Pravilnikom o finansijskom izvještavanju i godišnjem obračunu budžeta u FBiH. Ova odgovornost obuhvata kreiranje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale uslijed prevare i greške, kao i odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvene procjene koje su razumne u datim okolnostima.

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, rukovodstvo Federalnog ministarstva pravde je odgovorno i za usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, uključujući i odredbe zakona i propisa na osnovu kojih su transakcije i iznosi objavljivani u finansijskim izvještajima.

Odgovornost revizora

Naša je odgovornost da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima na osnovu provedene revizije. Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji institucija u FBiH ("Sl. novine FBiH", broj 22/06) i primjenjivim Međunarodnim standardima Vrhovnih revizorskih institucija (ISSAI). Ovi standardi nalažu da radimo u skladu sa etičkim zahtjevima i da reviziju planiramo i izvršimo na način koji omogućava da se, u razumnoj mjeri, uvjerimo da finansijski izvještaji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze. Revizija uključuje sprovođenje postupaka u cilju pribavljanja revizorskih dokaza o iznosima i objavama datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupka je zasnovan na prosuđivanju revizora, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima uslijed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju odabira revizorskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efikasnosti internih kontrola. Revizija također uključuje ocjenu primjenjenih računovodstvenih politika i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Pored odgovornosti za izražavanje mišljenja o finansijskim izvještajima, naša odgovornost je izražavanje mišljenja o tome da li su finansijske transakcije i informacije, po svim bitnim pitanjima, usklađene sa odgovarajućim zakonskim propisima. Ova odgovornost uključuje provođenje procedura, kako bi se dobili revizijski dokazi o tome da li se sredstva koriste za namjene utvrđene zakonima i propisima. Procedure uključuju procjenu rizika od značajnog neslaganja sa zakonima.

Smatramo da su pribavljeni revizorski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje.

Osnova za izražavanje mišljenja:

1. Ne može se potvrditi osnovanost obavljanja poslova Ministarstva za kazneno popravne zavode, koji se odnose na planiranje, odobravanje, raspodjelu odobrenog budžeta i izvještavanje o utrošku sredstava. Budžetska sredstva planiraju se za kazneno popravne zavode kao za jedno pravno lice, iako svaki kazneno popravni zavod kao posebne federalne ustanove imaju svojstvo pravnog lica za koje se navedene aktivnosti trebaju obavljati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. U skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH, Ministarstvo obavlja samo nadzor nad izvršenjem kazni zatvora osuđenih lica, a naprijed navedene aktivnosti nisu istim utvrđene (tačka 5. Izvještaja),

2. Ne može se potvrditi opravdanost izdatka od 65.100 KM po osnovu održavanja aplikativnog softvera „Glavna knjiga registra privrednih subjekata u elektronskom formatu u registarskim sudovima FBiH“, realizovanih po osnovu zaključenog ugovora o održavanju sa „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka i ugovora o djelu sa fizičkim licem. Nije prezentirana dokumentacija o vlasništvu nad aplikativnim softverom „Glavna knjiga registra privrednih subjekata u elektronskom formatu u registarskim sudovima FBiH“, a isti nije ni iskazan u glavnoj knjizi. Nije postupljeno u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH u dijelu pravilnog izbora najpovoljnijeg ponuđača za održavanje aplikativnog softvera „Glavna knjiga registra privrednih subjekata u elektronskom formatu u registarskim sudovima FBiH“ (tačka 6.1.1.3. Izvještaja),
3. Ne može se potvrditi opravdanost isplate dijela isplaćenih naknada za rada pojedinih komisija jer nije uspostavljen efikasan sistem internih kontrola kod odobravanja isplate komisijama, nisu utvrđeni adekvatni kriteriji (npr. složenost, obim poslova) na osnovu kojih bi se utvrdila realna visina naknade. U najvećem broju slučajeva odobravan je maksimalno dozvoljeni mjesecni iznos naknade. Takođe, ne može se potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na provođenju mjera Vlade FBiH kako bi se preispitala opravdanost formiranja velikog broja komisija, radnih tijela za koje članovi ostvaruju pravo na naknadu u cilju smanjivanja izdataka po navedenom osnovu, posebno za poslove koji proističu iz djelatnosti Ministarstva i u kojima su u najvećem broju slučajeva imenovani uposlenici Ministarstva (tačka 6.1.1.1. izvještaja),
4. Ne može se potvrditi opravdanost izdatka u iznosu 24.000 KM (neto) nastalih po ugovoru o djelu za pružanje stručnih usluga iz oblasti usklađivanja predloženih propisa sa zakonodavstvom EU, interne i eksterne komunikacije između odgovornih institucija u vezi provedbe Akcijskog plana za reformu pravosuđa. Ugovori o djelu su sklopljeni za period od 01.07.2012.g. do 01.07.2013.g. i period od 01.07.2013.g. do 01.07.2014.g. (mjesечna naknada neto 2.000 KM) iako su poslovi koordiniranja provedbe strategija i politika evropskih integracija Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva predviđeni kao redovni poslovi Ministarstva (tačka 6.1.1.2. Izvještaja),
5. Nisu osigurani uslovi za dosljednu primjenu Kodeksa o međuadministrativnim odnosima između Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine posebno u dijelu izvještavanja Vlade FBiH, Parlamenta FBiH i Saveza općina i gradova FBiH, a kako bi se moglo potvrditi da su se sredstva tekućih transfera dodijeljenih Savezu općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine koristila u skladu sa programima i postavljenim ciljevima, da su zaštićena od prevare i lošeg upravljanja, te su da osigurane pouzdane i pravovremene informacije o utrošku istih. Uzimajući u obzir navedeno, ne postoji osnova da se može potvrditi da su javna sredstva efikasno korištena. (tačka 6.1.2. Izvještaja).

Mišljenje sa rezervom

Po našem mišljenju, osim za efekte koje na finansijske izvještaje mogu imati stavke navedene u prethodnom pasusu, finansijski izvještaji **Federalnog ministarstva pravde**, po svim bitnim pitanjima prikazuju istinito i objektivno stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2013.godine, rezultate poslovanja i izvršenja budžeta, za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa prihvaćenim okvirom finansijskog izvještavanja.

Finansijske transakcije i informacije prikazane u finansijskim izvještajima Federalnog ministarstva pravde u toku 2013.godine, osim u tačkama 1. do 5. bile su u svim značajnim aspektima usklađene sa odgovarajućim zakonskim i drugim propisima.

Sarajevo, 11.04.2014. godine

Zamjenik generalnog revizora

Branko Kolobarić, dipl. oec.

Generalni revizor

Dr. sc. Ibrahim Okanović, dipl. oec.

II. IZVJEŠTAJ O OBAVLJENOJ REVIZIJI FINANSIJSKIH IZVJEŠTAJA

1. Uvod

Federalno ministarstvo pravde (u daljem tekstu Ministarstvo) osnovano je u skladu sa Zakonom o federalnim ministarstvima i drugim tijelima federalne uprave. Ministarstvo obavlja upravne, stručne i druge poslove utvrđene zakonom u oblastima pravosudnih institucija i uprave; upravnog nadzora nad radom pravosudne uprave i federalnih tijela uprave; pružanje pomoći u edukaciji sudija i tužilaca; udruživanje u političke organizacije i udruženjagrađana; oblast kancelarijskog poslovanja; upravni nadzor i izvršenje krivičnih sankcija. Ministarstvo vrši i upravne poslove koji ne spadaju u djelokrug drugih organa uprave Federacije.

U sastavu Ministarstva nalazi se Zavod za javnu upravu, koji vrši stručne i druge poslove koji se odnose na utvrđivanje unutrašnje organizacije federalnih ministarstava i drugih tijela federalne uprave sa ciljem da se unaprijedi njihov rad i organizacija te osigura efikasno rukovođenje; uređivanje načina ostvarivanja prava i dužnosti službenika i namještenika iz radnih odnosa, plaća i drugih naknada u opštim aktima Ministarstava i drugih tijela federalne uprave; organizovanje stručnog obrazovanja i usavršavanja službenika i druge poslove vezane za oblast javne uprave.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji Ministarstva za vršenje poslova i zadataka iz nadležnosti Ministarstva predviđeno je ukupno 57 izvršioca. Budžetom FBiH za 2013.godinu sredstva su odobrena za 45 uposlenika, na dan 31.12.2013.godine u Ministarstvu je bilo 42 izvršioca.

Sjedište Ministarstva je u Sarajevu, u ulici Valtera Perića broj 15.

2. Predmet, cilj i obim revizije

Predmet revizije su finansijski izvještaji Ministarstva za 2013.godinu i usklađenost poslovanja sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima. Iako se u Ministarstvu obavljaju finansijski i računovodstveni poslovi i sačinjavazbirni finansijski izvještaj za kazneno popravne zavode, predmet ove revizije nije zbirni finansijski izvještaj kazneno popravnih zavoda.

Cilj revizije finansijskih izvještajaje da omogućí revizoru da izrazi mišljenje o finansijskim izvještajima koji su predmet revizije, tj. da li finansijski izvještaji, u materijalno značajnom smislu, objektivno i istinito prikazuju finansijsko i materijalno stanje Ministarstva na dan 31.12.2013.godine, izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, da li je poslovanje usklađeno sa važećim zakonskim i drugim relevantnim propisima, da li je trošenje javnih sredstava namjensko, te da li su finansijski izvještaji sačinjeni u skladu sa posebnim propisima o računovodstvu i finansijskom izvještavanju u javnom sektoru.

Revizije obavljena u skladu sa internim planskim dokumentima revizije, u periodu od januara do marta 2014. godine.

S obzirom da se revizija obavlja ispitivanjem na bazi uzorka i da postoje inherentna ograničenja u računovodstvenom sistemu i sistemu internih kontrola, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške mogu ostati neotkrivene.

3. Postupanje po preporukama iz prethodnog izvještaja

Na osnovu izvršene revizije finansijskih izvještaja za 2013.godinu a u sklopu iste i provjere da li je postupljeno po preporukama datim u prethodnoj reviziji, konstatovali smo da:

Ministarstvo **nije postupilo** po datim preporukama koje se odnosi na:

- planiranje budžeta u skladu sa instrukcijama Federalnog ministarstva finansija po osnovu relevantnih parametara i opravdanih potreba sredstvima u cilju što efikasnije upotrebe odobrenih sredstava,
- poduzimanje aktivnosti da se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH sačinjavaju finansijski izvještaji za svaki kazneno popravni zavod, a u okviru Glavne knjige trezora,

- poduzimanje aktivnosti na dosljednoj provedbi Zakona o vještacima u dijelu obavljanja administrativnih poslova od strane Ministarstva,
- sagledavanje opravdanost nastalih troškova oko vođenih aktivnosti dodjele statusa Beacon scheme i po osnovu utvrđenog poduzimanja odgovarajuće aktivnosti, kao i zakonske opravdanosti planiranja i trošenja budžetskih sredstava za navedene namjene,
- poduzimanje aktivnosti da se administrativno tehnički poslovi za rad komisija za koje je nadležno Ministarstvo, kao i isplata naknada za obavljanje istih vrše u skladu sa zakonskim i ostalim propisima, Ministarstvo je postupilo po preporukama, datim nakon obavljene revizije finansijskih izvještaja za 2012. godinu u dijelu:
 - izvršenja uvida u dokumentaciju vezano za realizaciju zaključenog ugovora o nabavci, montaži, održavanju i podršci sistemaza izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom sa dobavljačem UNIS Telekom d.d. Mostar 10.01.2012. godine,
 - zaključivanje akta kojim se reguliše način praćenja usluga elektronskog nadzora realizovanih na osnovu ugovora zaključenog 10.01.2012. godine, koje su fakturisane i plaćene u 2012. godini, a treba da se izvrše u 2013. godini,
 - priznavanje rashoda u obračunskom periodu u kojem je obaveza za plaćanje i nastala,
 - okončanja aktivnosti podnošenja završenog izvještaja o završetku Projekta Svjetske banke za zemljivo - knjižnu administraciju,
 - nastavljanje aktivnosti na cijelovitom rješavanju pitanja podnesenih tužbi u cilju smanjenja sudskih troškova, zateznih kamata i troškova osnovnog duga i knjigovodstveno evidentiranje obaveza po pravosnažnim – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja,

Ministarstvo je **djelično postupilo** po datim preporukama koje se odnosi na:

- poduzimanje aktivnosti u cilju planiranja i odobravanja budžeta za svaki kazneno popravni zavod kao posebne federalne ustanove, koja imaju svojstvo pravnog lica u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH,
- utvrđivanja prava vlasništva nad aplikativnim softverom „Glavna knjiga registra privrednih subjekata u elektronskom obliku u FBiH“,
- poduzimanje aktivnosti usklajivanja troškova izrade časopisa „Pravna misao“ sa ostvarenim prihodima i da ostvareni prihod predstavlja osnov za isplatu naknada članovima redakcije časopisa „Pravna misao“,
- nabavke roba i usluga u skladu sa odredbama Zakona o javnim nabavkama BiH
- uspostavljanje funkcionalnog sistema internih kontrola u cilju oticanja utvrđenih nedostataka, kao i dosljedne primjene zakona i ostalih propisa,

U 2013. godini Ministarstvo nije imalo aktivnosti vezano za procese za koje je u prethodnoj reviziji data preporuka, pa samim tim **nismo izvršili ocjenu postupanja** po istim, a odnose se na:

- aktivnosti članova Komisije za utvrđivanje prijedloga liste stalnih sudskih tumača, kao i tehničkog lica u skladu sa Uredbom o stalnim sudskim tumačima,

4. Sistem internih kontrola

Radi ostvarenja programskih ciljevarada, kao i ekonomičnog, efikasnog i efektivnog trošenja javnih sredstava neophodno je imati uspostavljen funkcionalan sistem interne kontrole, koji je odgovornost menadžmenta. Faktor koji najviše utiče na funkcionalnost istog je povoljno kontrolno okruženje koje prvenstveno dolazi do izražaja kroz organizacionu strukturu, način rukovođenja, prenošenje ovlaštenja, vrednovanje rezultata rada, sistem nagrađivanja i poštivanje postojećih zakonskih propisa.

Pravilnikom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva kao i Izmenama i dopunama istog uređen je način rada i rukovođenja, kao i opis radnih mesta za obavljanje poslova i zadataka.

Iako je izvršena izmjena i dopuna Pravilnika, dio poslova koji su u nadležnosti Ministarstva vezano za rad administrativnih poslova za potrebe komisija nije obuhvaćen istim.

Prema Pravilniku sistematizovano je je 51 radno mjesto za 8 organizacionih dijelova Ministarstva. Pored toga u sastavu Ministarstva je i Zavod za javnu upravu (9 organizaciona jedinica) čija je unutrašnja organizacija utvrđena članovima 47. do 51. Pravilnika. U Zavodu je sistematizovano 6 uposlenika, tako da je ukupan broj radnih mjesta (bez ministra) 57 od čega 3 savjetnika ministra, 7 rukovodećih državnih službenika (4 pomoćnika ministra, federalni upravni inspektor, direktor Zavoda i sekretar), 29 ostalih državnih službenika i 18 namještenika. Na dan. 31.12.2013. godine popunjeno je 42 izvršioca (73,7%), upražnjeno 15 (26,3%). **Od sistematizovanih 7 radnih mjesta rukovodećih državnih službenika popunjena su 4 radna mjeseta ili 57,1%, nisu popunjene pozicije pomoćnika ministra za upravu, pomoćnika ministra za strateško planiranje i sekretara Ministarstva, a od 29 radnih mjesta državnih službenika popunjeno je 19 ili 65,5%.**

Neadekvatna popunjenošć ključnih radnih mjesta kao i neodgovarajući protok informacija između službi povećava rizik nastanka i neotkrivanja propusta u radu.

Ocenjivanje državnih službenika i namještenika za 2013. godinu u skladu sa članom 33. Zakona o državnoj službi u FBiH i članom 34. Zakona o namještenicima u organima državne u FBiH izvršeno je samo djelomično. Rukovodeći državni službenici kojima je rukovodilac organa neposredno nadređeni ili trenutno nemaju neposredno nadređenog, nisu ocijenjeni.

Provedenom revizijom finansijskih izvještaja za 2013. godinu utvrđeni su određeni propusti temeljem kojih se ne može potvrditi da je u potpunosti uspostavljen funkcionalan sistem internih kontrola. Nije osiguran pravovremen nadzor i izvještavanje o utrošku sredstava tekućih transfera i potrebne informacije nisu raspoložive u vrijeme provođenja ili okončanja aktivnosti nego se dostavljaju po zahtjevu, vršene su isplate za održavanje sredstava za koju nije prezentirana dokumentacija o vlasništvu, ne postoji opravdanost isplate dijela isplaćenih naknadaza rada pojedinih komisija. Godišnji popis sredstava i izvora sredstava izvršen je bez analize ročnosti potraživanja, a iskњižavanje opreme bez dokaza o unišenju iste što je navedeno u pismu menadžmentu.

Internu reviziju Ministarstva u skladu sa kriterijima iz Pravilnika o internoj reviziji budžetskih korisnika treba vršiti Federalno ministarstvo finansija. Do završetka naše revizije nije vršena revizija u skladu sa navedenim pravilnikom.

Poboljšati funkcioniranje sistema internih kontrola u cilju oticanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa i realizacije odluka Vlade FBiH,

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji predviđeti sve poslove iz nadležnosti Ministarstva uključujući administrativne poslove vezano za rad komisija,

5. Obavljanje poslova iz nadležnosti Ministarstva

U skladu sa Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH kazneno popravni zavodi su posebne federalne ustanove za izvršenje krivičnih sankcija i iste se trebaju organizovati u skladu sa Zakonom o organizaciji organa uprave u FBiH. Također, navedenim Zakonom je utvrđeno da se sredstva za rad svakog kazneno popravnog zavoda osiguravaju u Budžetu FBiH u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH.

Prema dokumentaciji, a što je konstatovano i u prethodno provedenoj reviziji, budžetski zahtjev za sredstvima za sve kazneno popravne zavode u jednom iznosu sačinjava Ministarstvo, a na osnovu prijedloga finansijskih planova od strane kazneno popravnih zavoda, i isti dostavlja Federalnom ministarstvu finansija. Budžet kazneno popravnih zavoda odobrava se od strane Parlamenta FBiH u jednom iznosu za sve kazneno popravne zavode kao da se radi o jednom budžetskom korisniku, a u stvari radi se o većem broju korisnika. Nakon takousvajenog budžeta od strane Parlamenta FBiH, Ministarstvo odobrava pojedinačni budžet za svaki kazneno popravni zavod, a na osnovu kriterija za raspodjelu koje donosi Ministarstvo, u najčešćem slučaju su broj uposlenih u kazneno popravnim zavodima i procenat broja osuđenih i pritvorenih lica. **Obzirom da su kazneno popravni zavodi samostalna pravna lica koja su u skladu sa zakonskim propisima trebala da podnose zahtjeve za potrebnim sredstvima, kao i zahtjeve sa adekvatnim obrazloženjem za odobravanje nedostajućih sredstava odnosno preraspodjelu sredstava u**

okviru odobrenog budžeta (koja je vršena u 2013.godini), ne može se potvrditi osnovanost ovakvog načina kako odobravanja sredstava tako i vršenje preraspodjele sredstava.

Pored planiranja budžeta, Ministarstvo je preuzeo obavezu i izveštavanja o izvršenju budžeta za kazneno popravne zavode i obavezu fakturisanja troškova izvršenja mjere pritvora i izvršenja kazne zatvora po osnovu zaključenih ugovora sa pojedinim kantonalnim vladama. U okviru Glavne knjige Trezora vodi se knjigovodstvo za sve kazneno popravne zavode kao jedno pravno lice, a na osnovu dokumentacije dostavljene od strane kazneno popravnih zavoda, a kazneno popravni zavodi zasebno vode svoje knjigovodstvo izvan Glavne knjige Trezora i na osnovu istog sačinjavaju finansijske izveštaje i dostavljaju ih nadležnim organima i institucijama. **Uzimajući u obzir da su kazneno popravni zavodi posebna pravna lica koja se finansiraju iz budžeta ne može se potvrditi opravdanost ovakvog načina vođenje knjigovodstva u okviru (Glavne knjige trezora) od strane nadležne službe Ministarstva i vođenje posebnog knjigovodstva od strane nadležnih službi kazneno popravnih zavoda kao i sačinjanje posebnih izveštaja na osnovu ovakvih knjigovodstvenih evidencijskih dokumenata. Navedeno takođe stvara i dodatne troškove u dijelu angažovanja većeg broja uposlenika, kao i u dijelu drugih materijalnih troškova.**

Uloga Ministarstva u odnosu na kazneno popravne zavode uređena Zakonom o izvršenju krivičnih sankcija u FBiH i ona obuhvata samovršenje nadzora nad radom izvršenja kazni zatvora, koji obuhvata zakonito i pravilno postupanje sa osuđenim osobama, nadzor nad organizovanjem i radom ustanova, stanje sigurnosti i samozaštite, funkcionalnosti službe osiguranja, a koji se provodi posredstvom ovlaštenih radnika (inspektora) Ministarstva, dok je obavljanje svih ostalih poslova, između ostalih planiranje i trošenje budžetskih sredstava kazneno popravnih zavoda u njihovoj nadležnosti. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi osnovanost obavljanja poslova Ministarstva za kazneno popravne zavode, koji se odnose na planiranje, odobravanje, raspodjelu odobrenog budžeta i izveštavanje o utrošku sredstava s obzirom da se budžet planira za kazneno popravne zavode kao jedno pravno lice iako svi kazneno popravni zavodi kao posebne federalne ustanove imaju svojstvo pravnog lica, za koje se navedene aktivnosti trebaju obavljati u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i ostalim propisima.**

U cilju rješavanja naprijed navedenog Ministarstvo je upućivalo akte Federalnom ministarstvu finansija (4328/11 od 28.11.2011.godine) tražeći mišljenje o planiranju Kazneno popravnih zavoda kao posebnih federalnih ustanova kao i ponovni akt po pitanju iste problematike 2553/13 od 19.06.2013.godine, zatim Vladi FBiH i Federalnom ministarstvu finansija 2668-2/13 od 03.09.2013.godine. Obzirom da po prednjem nije bilo aktivnosti, aktom 2668-2/13-1 od 15.04.2014. godine zatražen je i instrukcija od Vlade Federacije BiH, Federalnog ministarstva finansija, Parlamenta FBiH i Ureda za reviziju institucija u FBiH. **Ističemo da je Ured za reviziju kontinuirano u svim izveštajima o izvršenim revizijama u prethodnim periodima Federalnog ministarstva pravde u nalazima konstatovao navednu zakonsku neusaglašenost i davao odgovarajuće preporuke. Takođe, i u revizorskim izveštajima o izvršenju Budžeta FBiH je davao preporuke Federalnom ministarstvu finansija da u saradnji sa Vladom poduzme aktivnosti na otklanjanju navedene zakonske neusaglašenosti.**

Potrebno je u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti u cilju planiranja i odobravanja budžeta za svaki kazneno popravni zavod kao posebnih federalnih ustanova, koje imaju svojstvo pravnog lica u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Odobravanjem budžeta od strane zakonodavnog organa, Parlamenta FBiH, za svaki kazneno popravni zavod kao posebnog budžetskog korisnika utvrdila bi se odgovornost rukovodilaca ovih ustanova za namjensko raspolaganje odobrenim sredstvima,

Potrebno je poduzeti aktivnosti da se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH sačinjavaju finansijski izveštaji, za svaki kazneno popravni zavod, a u okviru Glavne knjige trezora,

6. Izvršenje budžeta

U Godišnjem izveštaju o izvršenju budžeta Ministarstva za 2013. godinu ukupni tekući rashodi iskazani su u iznosu od 2.374.710 KM što je u odnosu na operativni budžet Ministarstva za 2013.godinu od

2.551.246 KM izvršenje 93,1 %, a u odnosu na odobreni budžet od 4.551.446 KM izvršenje 52,2 %. Rashodi ministarstvu: bruto plaće i naknade troškova zaposlenih 1.439.408 KM ili 60,6 % ukupnih rashoda, izdaci za materijal, sitan inventar i usluge 764.381 KM (32,2%), tekući transferi 166.000 KM (7,0%) i . izdaci za nabavku stalnih sredstava 4.921 KM (0,2%).

Prema prezentiranoj dokumentaciji, **Odlukom Vlade FBiH izvršena je preraspodjela sredstava umanjenjem pozicije unajmljivanje imovine i opreme za program praćenja osuđenika putem elektronskog nadzora u iznosu od 1.700.000 KM, a povećana je pozicija Kazneno popravnih zavoda.** Odlukom Vlade FBiH od 24.12.2013. godine, na prijedlog Ministarstva, a po zahtjevima za nedostajućim sredstvima Kazneno popravnih zavoda, izvršena je preraspodjela sredstava. Umanjena je pozicija unajmljivanje i imovine i opreme za program praćenja osuđenika putem elektronske narukvice Federalnog ministarstva pravde u iznosu od 1.700.000 KM, a povećane pozicije Kazneno popravnih zavoda: izdaci za energiju 240.000 KM, izdaci za komunalne usluge 49.000 KM, nabavka materijala 787.000 KM, izdaci za usluge prevoza i goriva 16.200 KM, izdaci za tekuće održavanje 23.200 KM, izdaci za bankarske usluge 15.300 KM, ugovorene usluge 569.300 KM. Preraspoređena sredstva sa pozicije Ministarstva bila su planirana za izdatke unajmljivanje i imovine i opreme za program praćenja osuđenika putem elektronskog nadzora, čiji postupak nabavke nije okončan ni u 2013. godini (postupka započet u 2012. godini).

Također, Rješenjem Ministra Federalnog ministarstva finansija izvršena je unutrašnja preraspodjela sredstava kojim je umanjena pozicija Ministarstva putnih troškova, a povećana pozicija izdaci za komunalne usluge u visini 6.000 KM. Iz tekuće rezerve korišteno je 1.200 KM za doprinose za PIO za period od 01.04.1992. godine do 15.12.1993. godine jer sredstva nisu bila planirana.

Tokom 2013. godine bilo je i zakonskog smanjenja budžeta izvršenog od strane Federalnog ministarstva finansija. Smanjenje je bilo na plaćama (126.339 KM) naknadama plaća (21.493 KM), doprinosima poslodavaca (14.236 KM), putnim troškovima (1.333 KM), nabavci materijala (8.533 KM) izdacima za nabavku goriva (333 KM), najmu imovine (1.067 KM), izdacima za tekuće održavanje (19.400 KM), ugovorenim uslugama (99.666 KM) i izdacima za nabavku (9.000 KM). Ukupno zakonsko smanjenje proračuna za 2013. godinu iznosilo je 301.400 KM.

Prema naprijed navedenom može se potvrditi da je planiranje sredstava za 2013. godinu vršeno u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, odnosno za aktivnosti koje će biti i realizovane u godini za koju se odobrava budžet.

Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Ministarstva potrebno je planirati u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, odnosno za aktivnosti koje će biti i realizovane u godini za koju se odobrava budžet,

Pregled rashoda budžeta dat je u Prilogu br. 1 Izvještaja.

6.1 Rashodi, izdaci i finansiranje

6.1.1. Izdaci za materijal i usluge

Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge odobreni su u iznosu od 895.368 KM a realizirani u iznosu od 764.382 KM, što predstavlja izvršenje od 85,4 %. U strukturi izdataka najveći dio od 79,5% odnosi se na ugovorene i druge posebne usluge u iznosu od 607.408 KM, izdaci za komunikaciju i komunalne usluge 51.340 KM, nabavka materijala 36.158 KM, usluge prevoza i goriva 22.020 KM, tekuće održavanje 21.849 KM i izdaci za putne troškove 13.673 KM.

6.1.1.1 Izdaci za komisije

U okviru izdataka za ugovorene usluge najznačajnije stavke odnose se na **izdatke za komisije** koji su tokom 2013. godine iskazani u iznosu od 326.860 KM (neto) što je u odnosu na prošlu godinu manje za 83.676 KM. Od navedenog iznosa **99.102 KM (neto)** odnosi se na isplate komisijama koje se finansiraju iz budžeta, a koje su imenovane rješenjima ministra u sladu sa Odlukom Vlade FBiH o načinu formiranja i utvrđivanja naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe kao i imenovanim od strane Vlade FBiH. Ove naknade realizovane su za 15% više u odnosu na prethodnu godinu.

Naknade su isplaćene slijedećim komisijama: komisija za uslovni otpust (33.413 KM), komisija za pomilovanja (21.141 KM), komisija za predlaganje sporazuma o naknadi štete zbog neosnovanog pritvora (14.537 KM), komisija za uništenje neupotrebljivih pečata (1.323 KM), komisija za javne nabavke (8.358 KM), komisija za popis stalnih sredstava (2.700 KM), komisija za prijem i rashod (6.485 KM), komisija za izradu elaborata o popisu (1.500 KM), komisija za prijem volontera (1.050 KM). U članu 2. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva decidedno je navedeno kako je organizacija i način rada i rukovođenja ministarstvom uređeno tako da se osigura zakonito, stručno i efikasno vršenje poslova i zadataka, puna uposlenost službenika i namještjenika i potpuno korištenje njihovih stručnih sposobnosti. **Vezano za navedeno ne vidimo opravdanost u imenovanju istovremeno više uposlenika za vršenje administrativno-tehničkih poslova u pojedinim komisijama.** Primjera radi, rješenjem ministra formirana je **Komisija za uslovni otpust** koje broji stalnih sedam (7) članova od kojih su dva uposlenika Ministarstva i 7 zamjenika članova od kojih su dva uposlenika ministarstva. Istim rješenjem u tački II ministar je imenovao dvije uposlenice ministarstva za obavljanje administrativno-stručnih poslova komisije. Tokom 2013. godine za rad komisija ukupno je isplaćeno 33.413 KM (neto) od čega je za 4 uposlenika Ministarstva isplaćeno 12.825 KM (dva uposlenika članovi komisija po 4.118 KM, jedan sekretar 2.484 KM i drugi sekretar 2.106 KM). Ministar je rješenjem odredio i visinu naknada članovima komisija (do 10. mjeseca 2013. godine isplaćivano je 300 KM mjesечно, a od 10. mjeseca 472,50 KM mjesечно) u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe. Međutim, nismo uvjereni kako je za obavljanje administrativno-tehničkih poslova komisija potrebno angažovanje dvije uposlenice. **Takođe, u Pravilniku o unutrašnjoj organizaciji u članu 8. decidedno stoji kako se u Sektoru izvršenja kaznenih sankcija vrše poslovi u vezi uslovnog otpusta, pa se i svrha formiranja ove komisije dovodi u pitanje.** Komisija za pomilovanja imenovana je rješenjem ministra na mandat od četiri godine i ima pet (5) članova i tri (3) sekretara. Komisija je za svoj rad tokom 2013. godine utrošila 21.141 KM (neto) budžetskih sredstava. Naknade su isplaćene u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodilaca federalnih organa državne službe, međutim ne može se potvrditi opravdanost isplate naknada istovremeno za sva tri sekretara za rad komisija u iznosu od 6.045 KM.

Komisije formirane na osnovu odluka Vlade FBiH i kojimasu isplaćene naknade iz budžeta FBiH su: komisija za odštetne zahtjeve SFOR-a u kojem je jedan uposlenik Ministarstva (2.745 KM), radna grupa za reformu institucionalnog tretmana maloljetnika (4.200 KM), nadzorni timovi (1.650 KM).

Iznos od **227.758 KM (neto)** odnosi se na isplate naknada komisijama koje su imenovane po osnovu posebnih zakonskih propisa, a koje se finansiraju iz ostvarenih uplata. **Prihodi po osnovu rada ovih komisija iznosili su 317.230 KM.**

U slijedećoj tabeli daje se prikaz komisija koje se finansiraju iz realizovanih uplata kao i prikaz troškova vezanih uz rad komisija:

Naziv komisija	Ostvareni prihodi	Troškovi komisije neto
Komisija za polaganje pravosudnog ispita	159.390 KM	107.555 KM
Komisija za polaganje stručnog ispita	96.800 KM	73.799 KM
Komisija za polaganje za zemljšno-knjižnog referenta	3.200 KM	2.304 KM
Komisija za polaganje ispita za policijskog stražara	4.200 KM	7.789 KM
Komisija za utvrđivanje liste sudskih vještaka	23.500 KM	18.015 KM
Komisija za polaganje za stečajnog upravnika	29.700 KM	18.298 KM
Ukupno	317.230 KM	227.758 KM

Komisija za polaganje pravosudnog ispita formirana je na osnovu Zakona o pravosudnom ispitu FBiH i rješenjem ministra na mandat od 2 godine, ima 15 članova (po 3 člana za svaku od 5 oblasti prava). Za sekretar komisije ministar je u tački III istoga imenovao uposlenicu Ministarstva. Uz rješenje o imanovanju

donesena surješenja o visni naknada koje plaća kandidat za polaganje kao i upustvo o načinu obračuna naknada za članove komisije i sekretara. Provedenom revizijom dokumentacije vezane za isplate naknada konstatovano je kako su iste obračunate i isplaćene u skladu navedenom upustvu. **Komisija za utvrđivanje liste sudskih vještaka** formirana je na osnovu Zakona o vještacima i rješenjem ministra o imenovanju i visini naknada članovima iste. Tokom 2013.godine komisija je ostvarila 23.500 KM prihoda po osnovu svoga rada i 18.015 KM (neto) troškova. Uskladu sa članom 46. Zakona o vještacima, Ministarstvo je zaduženo za obavljanje administrativnih poslova. Ministar je rješenjem imenovao dvoje uposlenika Ministarstva za obavljanje administrativnih poslova, koji su tokom 2013.godine za rad u komisiji ostvarili naknadu u iznosu od 1.621 KM. Postavlja se pitanje potrebe imenovanja dva uposlenika za obavljanje administrativno tehničkih poslova, posebno kad se u opisu poslova jednog od njih navodi „po potrebi obavljanje poslova tehničkog sekretara“ (član 22. tačka 5. Pravilnika).

Nakon provedene revizije dokumentacije vezane za rad komisija i isplate naknada istim konstatovano je da su o radu komisija sačinjavani i izvještaji koji su u skladu sa zakonom kvartalno dostavljeni Federalnom ministarstvu finansija. Međutim, ne možemo potvrditi da je uspostavljen efikasan sistem internih kontrola kod odobravanja isplate komisijama, nisu utvrđeni adekvatni kriteriji (npr. složenost, obim poslova) na osnovu kojih bi se utvrdila realna visina naknade. Najvećem broju komisija (koje se finansiraju iz budžeta), odobravanje maksimalno dozvoljeni mjesечni iznos naknade u skladu sa Odlukom o načinu formiranja i utvrđivanja visine naknade za rad radnih tijela osnovanih od strane Vlade FBiH i rukovodioca federalnih organa državne službe (od 1,5 osnove za obračun plaće što iznosi 472,50 KM i tehničkoj osobi 70% od tog iznosa uz obračun poreza i doprinosa). Također, ne možemo potvrditi da je Ministarstvo poduzimalo aktivnosti na provođenju mjera Vlade FBiH kako bi se preispitala opravdanost formiranja velikog broja komisija i radnih tijela za koje članovi ostvaruju pravo na naknadu u cilju smanjivanja izdataka po navedenom osnovu, posebno za poslove koji proističu iz djelatnosti Ministarstva i u kojima su u najvećem broju slučajeva imenovani uposlenici Ministarstva.

Uspostaviti efikasan sistem internih kontrola kod isplate naknada pojedinim komisijama, usvojiti kriterije (na osnovu složenosti i obima poslova) na osnovu kojih bi se utvrdila realna visina naknada,

Preispitati opravdanost formiranja velikog broja radnih tijela i komisija za koje članovi ostvaruju pravo na naknadu i u koje se imenuju i zaposlenici Ministarstva, a posebno za poslove iz nadležnosti istog i kojih su u skladu sa Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji obavljaju kao redovni poslovi pojedinih sektora u Ministarstvu,

Preispitati opravdanost imenovanja više uposlenika Ministarstva istovremeno za vršenje administrativno-tehničkih poslova u pojedinim komisijama,

6.1.1.2 izdaci za ugovore o djelu

U revidiranoj godini izdaci po osnovu **ugovora o djelu** iznosi su 33.350 KM (neto). Ugovori su sklapani za pružanje tehničke podrške (audio vizualne) za održavanje javnih rasprava o nacrtima zakona (za 2 ugovora isplaćeno neto 350 KM), za pružanje usluga administriranja cjelokupnog informacijskog sistema ZK koji je uspostavljen u skladu sa standardima na području FBiH u 38 općinskih sudova (za ugovor zaključen na dva mjeseca isplaćeno neto 2.400 KM), za administriranje „Glavne knjige registra privrednih subjekata u elektronskom obliku u FBiH“ po ugovoru o djelu je isplaćeno 6.600 KM neto.

Uvidom u dokumentaciju vezanu za ugovore o djelu konstatovali smo da je skopljena ugovor o djelu za period od 01.07.2012.godine do 01.07.2013.godine i od 01.07.2013.godine do 01.07.2014.godine (uz isplatu naknade mjesечно neto 2.000 KM) za pružanje stručnih usluga iz oblasti usklajivanja predloženih propisa sa zakonodavstvom EU, interne i eksterne komunikacije i između odgovornih institucija u vezi provođenja Akcionog plana za reformu pravosuđa. Uvidom u Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji Ministarstva konstatovano kako je jedna od organizacijskih jedinica i **Sektor za strateška planiranja, evropske integracije i upravljanje ljudskim resursima** (sa planirana četiri radna mjesto), a u čijem su opisu poslova, između ostalog, poslovi koordiniranja provođenja strategija i politika evropskih integracija iz nadležnosti Ministarstva. Mjesto rukovodioca Sektora nije popunjeno, ali je popunjeno mjesto stručnog

savjetnika za evropske integracije. Zbog navedenoga ne možemo potvrditi iznos od 24.000 KM (neto) isplaćen po navedenom ugovoru na ime pružanje stručnih usluga iz oblasti usklađivanja predloženih propisa sa zakonodavstvom EU, interne i eksterne komunikacije između odgovornih institucija u vezi provođenja Akcionog plana za reformu pravosuđa.

Popunjavanje radnih mesta predviđenih Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji vršiti na način kako je utvrđeno Zakonom o državnoj službi u FBiH,

Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji nisu definisani Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji, iste zaključavati na određeno vrijeme, jednokratno u skladu sa zakonskim propisima i za tačno definisane poslove koje treba izvršiti,

6.1.1.3 Ostale nespomenute usluge

Na poziciji ostalih nespomenutih usluga evidentirani su **izdaci za izdavanje časopisa „Pravna misao“** koji je kontinuirani nastavak časopisa "Narodna uprava" (izlazi neprekidno od 1950.godine, a pod nazivom „Pravna misao“ izlazi od 1969.godine). Isti ima za cilj upoznavanje javnosti sa stručnim dostignućima u oblasti prava. Iako njegovo izdavanje nije zasnovano na komercijalnoj osnovi (po izjavama odgovornih osoba u Ministarstvu) ostvareni prihodi trebali bi biti osnovi isplate naknada vezanih za izdavanje časopisa. U prethodnim revizijama od strane Ureda date su preporuke da se poduzmu aktivnosti usklađivanja troškova izrade istoga sa ostvarenim prihodima, da se kod izrade plana budžeta realno planiraju sve stavke, po kojim nije postupljeno. Po preporuci Ureda za reviziju napravljena je analiza troškova izdavanja časopisa i očekivanih prihoda i napravljen je plan racionalizacije troškova. Međutim, plan racionalizacije troškova **urađen je tek u prvom mjesecu 2014.godine**, a njime je predviđeno smanjivanje naknade časopisa za 80 komada (čime bi se ostvarila ušteda od 2.434 KM), smanjenje naknade članovima uredništva sa 250 KM na 200 KM, a glavnom uredniku sa 250 KM na 200 KM (što bi bila ušteda od 1.800 KM), a najveća ušteda postigla bi se time štoće se radovi objavljivati bez naknade autorima (ušteda od cca 5.922 KM). Ukupne uštede po ovim smanjenjima iznosile bi cca.10.156 KM.

Izdaci za naknade za članove uredništva, autore i recenzente časopisa „Pravna misao“ tokom 2013.godine iznosili su ukupno 24.491 KM neto (28.327 KM bruto) što je za 65% više u odnosu na prethodnu godinu. Istovremeno prihodi od prodaje časopisa tokom 2013.godine iznosili su 11.280 KM što je za 23% manje od prethodne godine, a razlika od 17.047 KM je utrošak budžetskih sredstava.

Ministarstvo je u skladu sa Zakonu o javnim nabavkama BiH direktnim sporazumom odabralo štampariju „Fojnica“ za štampanje časopisa (vrijednost ugovora je 5.037 KM). U izdradi časopisa imali su učešće i dva uposlenika Ministarstva koji su ostvarili naknadu u ukupnom iznosu od 1.939 KM (neto).

Uvidom u dokumentaciju vezanu uz izdavanje ovog časopisa konstatovali smo da postoje sumnjiva i sporna potraživanja koja se u cjelini odnose na prodaju ovog časopisa (2.840 KM). Potrebno je vršiti redovna sravnjavanja salda sa kupcima kako bi se izdate fakture naplatile u roku i poduzeti aktivnosti na naplati sumnjivih i spornih potraživanja.

Poduzeti aktivnosti na usklađivanju troškova izrade časopisa „Pravna misao“ sa ostvarenim prihodima kako bi ostvareni prihodi predstavljali temelj za isplatu naknada. Kod izrade plana budžeta prihoda i troškova vezanih za izdavanje časopisa „Pravna misao“, voditi računa da se realno planiraju sve stavke,

Vršiti redovno sravnjavanja salda sa kupcima časopisa kako bi se izdate fakture naplatile u roku. Poduzeti aktivnosti na naplati sumnjivih i spornih potraživanja koja se odnose na neplaćene fakture za izdavanje ovog časopisa,

U okviru **ostalih nespomenutih usluga** iznos od 58.500 KM odnosi se na **troškove održavanje softvera „Glavna knjiga registra privrednih subjekata u elektronском формату“** u registarskim sudovima FBiH. Iсти se realizuju na osnovu ugovora o održavanju aplikativnog softvera sa činjenog između Ministarstva i „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka iz 2009.godine. Predmet ugovor je pružanje usluga održavanje navedenog softvera uz mjesečnu naknadu od 5.000 KM (5.850 sa PDV-om).

Softver „Glavna knjiga registra privrednih subjekata elektronskom formatu“ u registarskim sudovima FBiH ne iskazuje se u poslovnim knjigama Ministarstva i nije prezentirana dokumentacija koja potvrđuje da li se radi o imovini Ministarstva što bi predstavljalo osnov finansiranja troškova održavanja istog. Nije prezentirana dokumentacija o provedenom postupku za izbor navedenog dobavljača u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama u BiH.

U 2013. godini firma „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka za pružene usluge ispostavila je 10 računa, a po ispostavljanju fakture za izvršene usluge za oktobar 2013. godine, Ministarstvo je uz akt od 21.10. 2013. godine vratio fakturu pozivom na primjedbe date u izvještaju o provedenoj reviziji za prethodnu godinu od strane Ureda za reviziju. Istim navodi da je „**primorano na raskid ugovora o održavanju softvera, obzirom da ne može vršiti finansiranje održavanja aplikativnog softvera iz razloga što imovina nad kojom se vrši održavanje nije imovina u vlasništvu Ministarstva**“ „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka aktom od 31.10.2013. godine nije prihvatio stav Ministarstva jer nije ispoštovan rok iz člana 9. predmetnog ugovora koji u slučaju raskida ugovora predviđa obavezu pismenog obavještavanja druge strane najmanje 30 dana unaprijed. Istim aktom su spremni da se kao datum raskida ugovora prihvati datum ispostavljenе fakture za oktobar 2013. godine (02.10.2013.g.) kao i da se ispostavljena fakturna plati. Ispunjenoj navedenog, završene su aktivnosti po Ugovoru iz 2009. godine sa firmom „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka.

Pored troškova održavanja softvera po navedenom Ugovoru, za održavanje istog sklopljen je i **ugovor o djelu za fizičkim licem za administriranje „Glavne knjige registra privrednih subjekata u elektronskom obliku u FBiH“**, podrška korisnicima, blagovremeno reagiranje na eventualne kvarove ili zastoje na softverom Glavne knjige i druge potrebne aktivnosti za nesmetanofunkcionisanje sistema, sa mjesечnim isplatalama u neto iznosu od 550 KM (neto) što za 2013. godinu iznosi 6.600 KM (neto).

Nakon raskida ugovora sa firmom „Lanaco“ d.o.o. Banja Luka, kao i po isteku važnosti ugovora o djelu za fizičkim licem za administriranje „Glavne knjige registra privrednih subjekata u elektronskom obliku u FBiH“ (31.12.2013. godine), održavanje je vršeno od strane istog fizičkog lica sa kojim su ranije sklapani Ugovori o djelu, a bez akta kojim je taj angažman regulisan.

Vezano za prednje, prezentiran je akt Ministarstva 01-49-3696-3/13 od 07.04.2014. godine kojim se Vladi dostavlja Nacrt zakona o izmjenama i dopunama Zakona o registraciji poslovnih subjekata u FBiH radi uvrštanja na sjednicu Vlade. Nacrt je usvojen od Predstavničkog (29.01.2014. godine) i Doma naroda Parlamenta FBiH (20.03.2014. godine). Članom 20. Nacrt predviđeno je da se u članu 84. Zakona dodan novi stav: „**Federalno ministarstvo pravde će, u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ovog Zakona, donijeti propis kojimće utvrditi način raspolaganja podacima iz glavne knjige registra, postupak načina obezbeđenja tehničke ispravnosti, održavanja, trenutne isporuke elektronskih podataka glavne knjige registra kao i funkcioniranja sistema registracije**“.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost iskazanih izdataka po osnovu održavanje softvera „Glavne knjige registra privrednih subjekata elektronskom obliku u registarskim sudovima FBiH“ u iznosu 65.100 KM.

Potrebno je nastaviti aktivnosti oko regulisanja statusa vlasništva odnosno prava raspolaganja nad softverom „Glavna knjiga registra u elektronskom formatu u registarskim sudovima FBiH“, kao i održavanja i administriranja istog u skladu sa zakonskim propisima, a u cilju transparentnog trošenja javnog novca,

6.1.2 Tekući transferi

Budžetom za 2013. godinu planirani i realizirani tekući transferi drugim nivoima vlasti doznačeni su Savez općina i gradova FBiH u ukupnom iznosu od 166.000 KM od čega je transfer za Savez općina i gradova FBiH 100.000 KM, a transfer za Beacon schemu 66.000 KM.

Pregled tekućih transfera daje se slijedećom tabelom:

Red.br.	Naziv	Planirano 2013.g.	Ostvareno		Index	
			2013.g.	2012.g.	4/3	4/5
1	2	3	4	5	6	7
1.	Saveza općina i gradova FBiH	100.000	100.000	-	100,0	-
2.	Program Beacon scheme	66.000	66.000	65.142	100,0	101,3
	Ukupno	166.000	166.000	65.142	100,0	254,8

6.1.2.1 Savez općina i gradova FBiH

Između Vlade FBiH i **Saveza općina i gradova FBiH** zaključen je 06.10.2011.godine **Sporazum o saradnji**. Predmet Sporazuma je međusobna saradnja potpisnika Sporazuma na unaprijeđenju sistema lokalne samouprave. Za realizaciju Sporazuma ime Vlade FBiH odgovoran je ministar pravde, a u ime Saveza općina i gradova, predsjednik Predsjedništva Skupštine Saveza. Prema članu 3. Sporazuma, aktivnosti za ostvarivanje saradnje po Sporazumu podrazumijevaju izradu i donošenje Kodeksa o odnosima između nivoa vlasti u FBiH. U namjeri da unaprijede saradnju uspostavljenu navedenim Sporazumom, predstavnici Vlade i Saveza usvojili su **Kodeks o međuadministrativnim odnosima između Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine** (04.12.2012.godine).

Temeljem navedenih akata provedene su aktivnosti odobravanja budžetskih sredstava za 2013.godinu za institucionalnu podršku Savezu općina i gradova FBiH u iznosu 100.000 KM kojem su odobrena sredstva prenesena 05.03.2013.godine. Savez je izradio Plan rada – implementacija po transferu Savez općina i gradova FBiH i Pregled budžeta isti je dostavljen ministarstvu 14.02.2013. godine, a nakon odobravanja Budžeta FBiH za 2013.godinu. Planom rada planirano je po 5 sastanaka skupštinskih komisija za: ustavna i zakonodavna pitanja, ekonomski razvoj općina i gradova i finansije, razvoj i unaprijeđenje lokalne samouprave, imovinska pitanja, prostorno uređenje, stambeno-komunalne djelatnosti i zaštitu životnog okoliša; zatim prezentacija prijedloga svih gore navedenih komisija Predsjedništvu Skupštine Saveza (održavanje 5 sjednica); organiziranje javnih rasprava i konferencija, publikacija, štampanje i distribucija materijala, te medijska promocija. Za svaku od navedenih skupštinskih komisija dato je slijedeće obrazloženje aktivnosti „sastanci će se održavati 5 puta godišnje, komisija broji 10 članova, za svaki sastanak je potreban angažman eksperata kao i predstavnika Saveza, u iznimnim slučajevima i ukoliko postoje sredstva, organizovat će se dodatni sastanci“. Prilog Planu rada je pregled utroška budžeta januar-decembar 2013. g. u ukupnom iznosu 100.000 KM sa slijedećim kategorijama: ljudski resursi (40.500 KM), putovanje/prevoz (8.500 KM), uredski troškovi (9.800 KM), projektni troškovi (30.400 KM). Projektni troškovi se odnose na tematske sastanke skupštinskih komisija (sale i tehnička oprema, kafe pauze i ručak, materijali i radnagrupa komisije), sjednice Predsjedništva Skupštine (sala, kafe pauze i ručak) i organizacije javnih rasprava (sala, kafe pauze i materijali) i medijska zastupljenost (10.800 KM). U svrhu implementacije i transparentnosti projektnih aktivnosti, Savez se obavezao otvoriti poseban bankovni račun. **Prema prednjem, ne može se potvrditi da su zahtjevi za odobravanje budžetskih sredstva utemeljeni na kvalitetnim analizama koje bi na transparentan način pokazale očekivane efekte i koristi kao i troškove vezane uz implementaciju istih što nije u skladu sa članom 5. Zakona o budžetima u FBiH.**

Izvršenim uvidom u dostavljeni „Izvještaj o utrošku sredstava po transferu Federalnog ministarstva pravde za institucionalnu podršku Savezu općina i gradova FBiH“ konstatovano je da **narativni dio izvještaja predstavlja rezime zapisnika** sa održanih sastanaka svih komisija, skupštine ili drugih aktivnosti. **Ovako koncipiran izvještaj ne daje potpun i jasan podatak o sveukupnoj planiranoj i izvršenoj aktivnosti, a pregledom istog ne može se potvrditi da je prezentiran na način da nedvosmisleno potvrđuje provođenje predviđenih aktivnosti na osnovu kojih je planiran utrošak sredstava**

Pored toga, Savez je otvorio bankovni račun na koji je prenio 70.000 KM od 100.000 KM iz budžeta doznačenih sredstava, a ostatak od 30.000 KM je prema navodima Saveza „**ostao na redovnom računu, imajući u vidu da je implementacija aktivnosti započelo sa 01.01.2013.godine**“. Prezentirana je dokumentacija kojom se dokazuje finansijski utrošak sredstava u visini 99.993 KM. Prema istoj, kod ugovora o djelu nije jasno vidljiva veza predmetne usluge sa provođenjem aktivnosti odobrenih planom.

Također, i aktom Ministarstva je konstatovano da su ugovori sa „**apstraktno navedenim predmetom ugovora, odnosno usluge. Iz dostavljene dokumentacije nije vidljivo da li je ugovorena usluga izvršena na niti je dostavljen odgovarajući dokaz o obavljenom poslu**“.

Nisu prezentirani akti koji mogu potvrditi da je postupljen u skladu sa tačkom 3.4. Kodeksa o međuadministrativnim odnosima između Vlade Federacije Bosne i Hercegovine i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine u dijelu izvještavanja Vlade FBiH, Parlamenta FBiH i Saveza općina i gradova FBiH. Iako Ministarstvo nije imalo obavezu posebnog izvještavanja o ovom transferu jer isti nije obuhvaćen odredbama članova 23. do 37. Zakona o izvršenju budžeta FBiH za 2013. godinu, do okončanja provođenja revizije nisu prezentirani akti da je Izvještaj o utrošku primljenih budžetskih sredstava bio razmatran ili usvajan na bilo kojem od tijela Saveza ili na nekom drugom nivou.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost planiranja i trošenja budžetskih sredstava na navedeni način. U planu rada navedene aktivnosti su uopštene, nedovoljno konkretizovane, a utrošak sredstava se ne može u cjelini jasno povezati sa provođenjem planiranih aktivnosti. Nisu dokumentovani efekti koji su se postigli provedenim aktivnostima, rezultati istih kao i svršishodnost potrošenog javnog novca, niti je utrošak sredstava potvrđen i priznat na bilo koji način.

Osigurati da se sredstva transfera koriste u skladu sa programima i postavljenim ciljevima, kao i da se vrši nadzor i kontrola namjenskog utroška doznačenih sredstava tekućih transfera,

Potrebno je izvršiti kontrolu namjenskog utroška sredstava doznačenih Savezu općina i gradova i skladu sa konstatovanim poduzeti odgovarajuće mjere,

6.1.2.2 Program Beacon scheme

Program Beacon scheme u BiH pokrenut je 2005. godine od strane Vijeća Evrope i OSCE-a, s ciljem podizanja standarda općinske uprave kroz identificiranje i nagrađivanje primjera dobre prakse, kao i kroz podršku razmjene najboljih primjera iz prakse.

Ministarstvo pravde FBiH i Ministarstvo uprave i lokalne samouprave Republike Srpske čine tijelo koje osigurava većnu sredstava za provođenje programa i nagrađivanje općina, dok Vlada Brčko Distrikta snosi troškove organizacije ceremonijalnog dijela programa. Savez općina i gradova FBiH i Savez općina i gradova Republike Srpske preuzeli su i odgovorni su za svakodnevne administrativne poslove ovog programa.

U 2013. godini proveden je 8. Krug Beacon scheme u kojemu nakon završenih prezentacija odabrane teme, a na kraju procesa procjene, Savjetodavna Komisija za 8. Krug Beacon scheme predložila je općinu Srebrenik za najbolje prakse na temu „Civilna zaštita-funkcionisanje jedinica lokalne samouprave“, općinu Tešanj na temu „Stvaranje povoljnog poslovnog okruženja u jedinicama lokalne samouprave u cilju privlačenja investicija“, općinu Stari Grad Sarajevo na temu „Saradnja općinskih vijeća s građani ma u procesu donošenja odluka“ i općinu Žepče na temu „Zaštita životne sredine u funkciji održivog razvoja općine/grada“. Poosnovu prijedloga Ministarstvo je donijelo odluku da za najbolje prakse u 8. Krugu Beacon statusom budu nagrađene navedene općine.

Sa općinama kojima je dodijeljen Beacon status sklopljeni su Memorandumi o razumijevanju nakon čega su im dana 11.12.2013. godine prenesena sredstva u visini 6.000 KM po općini, odnosno ukupno za općine dobitnice Beacon statusa 24.000 KM. Svečana dodjela „statusa“ održana je 27.03.2014. godine u Brčkom. Prema Konačnom izvještaju Saveza općina i gradova FBiH o utrošku sredstava (dostavljen Ministarstvu 14.04.2014. godine), ukupno realizirana sredstva su 63.312 KM, a ostatak neiskorištenih sredstava u iznosu 2.788 KM vraćen je Ministarstvu 12.03.2014. godine. Prema Izvještaju, od ukupno utrošenih sredstava za realizaciju 8. Kruga Beacon scheme na nagrade općinama odnosi se **24.000 KM (37,9%)** a svi ostali troškovi su **39.312 KM (62,1%)** u čemu su troškovi eksperata 16.800 KM, administracija projekta 7.457 KM, putni troškovi (studijska posjeta) 4.475 KM, sastanci komisije, sekretarijata i verifikacijske posjete 2.936 KM, regionalne radionice 2.008 KM, medijska promocija 1.682 KM, promotivni materijal 1.492 KM, izrada priručnika 1.295 KM, i dr.

Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi opravdanost trošenja budžetskih sredstava na navedeni način obzirom da je po osnovu samog postupka dodjele statusa Beacon scheme

utrošenoznačajno više sredstava od sredstava koja se dodjeljuju općinama kao nagrada za dobijeni status.

Potrebno je sagledati opravdanost nastalih troškova oko vođenih aktivnosti dodjele statusa Beacon scheme i po osnovu utvrđenog poduzeti odgovarajuće aktivnosti, kao i sagledati zakonsku opravdanost planiranja i trošenja budžetskih sredstava za navedene namjene,

7. Imovina, obaveze i izvori sredstava

Na dan 31.12.2013.godine, u finansijskim izvještajima Ministarstva iskazana je ukupna imovina u iznosu od 1.324.925 KM, novčana sredstva 2.987 KM, kratkoročna potraživanja 6.770 KM, kratkoročni plasmani 326.691 KM, finansijski obračunski odnosi sa povezanim jedinicama 324.339 KM, sadašnja vrijednost stalnih sredstava 664.138 KM (nabavna vrijednost 1.679.593 KM, otpisana vrijednost 1.015.455 KM). Ukupne kratkoročne obaveze iskazane su u iznosu od 266.709 KM i kratkoročna razgraničenja u iznosu od 67.386 KM. Izvori stalnih sredstava iskazani su u iznosu od 664.138 KM

Bilans stanja na dan 31.12.2013.godine dat je u Prilogu br. 2 Izvještaja.

7.1 Vanbilansna evidencija

U vanbilansnoj evidenciji Ministarstva na dan 31.12.2013. godine iskazane su obaveze po pravosnažnim presudama i sudskim izvršnim rješenjima iz radnih sporova (razlike plaća i naknade koje nemaju karakter plaća) u iznosu od 81.262 KM. Evidentiranje ovih obaveza u Glavnoj knjizi Trezora izvršeno je na osnovu Instrukcije Federalnog ministarstva finansija od 17.02.2014. godine. Evidentiranje navedenog iznosa obaveza je izvršeno na osnovu pregleda obaveza po izvršnim presudama i pregleda isplaćenih presuda Federalnog ministarstva finansija. U navedenim obavezama nisu iskazane obaveze za poreze i doprinose po naprijed navedenim osnovama.

Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obaveza za poreze i doprinose po pravosnažnim – izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja,

8. Javne nabavke

Tokom 2013.godine Ministarstvo je u skladu sa Zakonom o javnim nabavama u BiH izvršilo nabavki ukupne vrijednosti 153.415 KM od čega je provedeno dva otvorena postupka, jedan postupak konkurenčkim zahtjevom i 92 nabavke direktnim sporazumom u iznosu od 46.886 KM. Plan nabavke donesen je 17.12.2012.godine, a 30.12.2013.godine izvršena je izmjena kojom je isti umanjen za 1.700.000 KM koliko je bilo planirano za provođenje nabavke usluga elektronskog nadzora, a koji tokom 2013.godine zbog obaranjatadera nije bio okončan. Nabavke direktnim sporazumom iznosele su 31% od ukupno provedenih nabavki, odnosno 21% od prvobitno planiranih što nije u skladu sa Zakonom o javnim nabavama koji propisuje da ukupna vrijednost nabavki putem direktnog sporazuma ne smije biti veća od 10% ukupnih nabavki.

U skladu sa zakonom formirana je komisija za provođenje postupaka javnih nabavki i poslat je izvještaj o provedenim nabavama Agenciji za javne nabavke.

Izvršili smo reviziju dokumentacije vezane za nabavku tečnih goriva za motorna vozila Ministarstva (35.250 KM), nabavku materijala i usluge popravki i servisiranja motornih vozila Ministarstva po Lot-1 VW i Škoda (45.019 KM) i Lot-2 renault (15.176 KM) i nismo konstatovali nepravilnosti i neusklađenosti sa zakonskim propisima.

Nabavke direktnim sporazumom vršiti u skladu sa članom 45. stav 2. Zakona o javnim nabavkama u BiH,

Tokom revizije izvršili smo uvid u dokumentaciju vezanu za aktivnosti koje su se dešavale tokom 2013.godine a vezano za **tender za nabavku elektronskih narukvica** koji je započet je za vrijeme prethodne revizije izvještaja za 2012.godinu.

Konstatovano je slijedeće:

Odlukom ministra br. 01-02-5463-2/12 od **21.12.2012.g. pokrenut je otvoreni postupak nabavke elektronskih narukvica** u vrijednosti 4.945.085 KM (5.785.750 KM sa PDV-om) za tri budžetske godine u skladu sa DOB-om za navedeni period. Rješenjem ministra br.01-02-2-5463/12 od 20.12.2012.g. formirana je komisija za nabavku od 7 članova (koji su potpisali i izjave o povjerljivosti). Imenovanje i član komisije bez prava glasaka koji nije uposlenik Ministarstva i koji je stručnjak sa specijaliziranim znanjem iz oblasti javnih nabavki. Obavjest o pokretanju nabavke objavljenaje u „Službenom glasniku BiH“ 10/13 od 11.02.2013.g.

Tendersku dokumentaciju preuzele je 13 firmi. Agencija za fizičku i tehničku zaštitu osoba i objekata "SWORD SECURITY" dopisom br. 1234/D-02/13 od 28.02.2013.g. izjavila je prigovor na tehničku karakteristiku iz tenderske dokumentacije. Prigovor je upućen direktno Agenciji za javne nabavke koja je dopisom br. 01-50-4-689-1/13 od 28.02.2013.g. isti dostavila Federalnom ministarstvu pravde jer se prigovor prvo podnosi ugovornom organu kao prvostepenoj instanci. Ministarstvo (rješenje br. 01-02-2-5463-7/12 od 06.03.2013.g.) uvažilo prigovor kao osnovanje jer je isti pravovremen, dopušten i izjavljen od strane ovlaštene osobe i slijedom toga izvršilo je izmjenu tenderske dokumentacije i dostavilo svim ponuđačima. Na tendersku dokumentaciju bilo je prigovora i od strane drugih ponuđača.

Komisija za javne nabavke sačinila je **30.05.2013.g. Zapisnik o otvaranju ponuda** i konstatovala kako su pristigle dvije prihvatljive ponude, ponuđača „Konzorcij Opus-UNIS telekom“ i „SWORD SECURITY“. Ministar je dopisom br. 01-02-2-5463-8-11/13 od 13.06.13.g. uputio upit Agenciji za javne nabavke kako postupiti kada su na otvorenom međunarodnom postupku pristigle 2 ponude, je li ugovorni organ dužan ponoviti postupak ili može dodijeliti ugovor iako je broj ponuđača manji od 3 uzimajući u obzir specifičnost nabavke i prethodno provedene postupke. Na upit nisu dobili odgovor.

Nakon toga dopisom br. 4101/D-07/13 od 10.07.2013.g. „SWORD SECURITY“ šalje pojašnjenje dokumenata dostavljenih uz Ponudu i traži mogućnost prezentiranja svog rada. Održane su prezentacije oba ponuđača o čemu su sačinjeni zapisnici i videozapis. Nakon izvršenih prezentacija, komisija je nastavila sa analizom dokumentacije priložene u ponudama i donijelo zaključak da je ponuda „SWORD SECURITY“ neprihvatljiva a ponuda „Konzorcij Opus-UNIS telekom“ prihvatljiva. Temeljem zaključka komisije ministar je donio Odluku br. 01-02-2-5463-5/12 od **05.08.2013.g. o dodjeli okvirnog sporazuma ponuđaču „Konzorcij Opus-UNIS telekom“ za nabavke usluga elektronskog nadzora osuđenih osoba, održavanje opreme i tehničke podrške Federalnog ministarstva pravde kaznenopopravnih zavoda**. Upućen je dopis „SWORD SECURUTY“ (br. 01-02-2-5463-5-2/12 od 06.08.13.g.) kojim se obavještava da je analizom ponuda odabran dobavljač „Konzorcij Opus-UNIS telekom“.

„SWORD SECURITY“ **izjavljuje prigovor** koji je Ministarstvo odbilo kao neosnovan, nakon čega se navedeni ponuđač žalio Uredu za razmatranje žalbi. Povodom izjavljene žalbe ministar donosi zaključak, kojim se **obustavlja postupak nabavki do okončanja postupka žalbe**. Ured za razmatranje žalbi 25.09.2013.g., usvaja žalbu „SWORD SECURITY“ i predmet vraća prvostepenom organu na ponovni postupak. Uponovnom postupku donošenja odluke po prigovoru navedenog ponuđača, prigovor se odbija kao neosnovan. Nakon toga navedeni ponuđač ponovo upućuje žalbu Uredu za razmatranje žalbi, na osnovu koje Ured donosi pismenu instrukciju kojom nalaže obustavu postupka. Zaključkom br. 01-02-2-5463-2-10/12-2 od 26.11.2013.g. ministar obustavlja postupak nabavke elektronskog nadzora osuđenih osoba otvorenim postupkom, a Ministarstvo na zahtjev svu dokumentaciju vezanu za ovaj postupak dostavilo Uredu za razmatranje žalbi.

Ministarstvo je poslalo **upit Agenciji za javne nabavke u kojem se traži mišljenje** može li se nabavka elektronskog nadzora smatrati kao nabavka sa posebnim mjerama sigurnosti u skladu s članom 5. tačka 1. b) Zakona o javnim nabavkama. Agencija za javne nabavke odgovorila je dopisom br. 04-02-1-2759-1/13 od 19.12.2013.g. kojim izražava mišljenje „da se elektronski nadzor ne može podvesti pod izuzeće koje zahtijeva posebne mјere sigurnosti kako to predviđa član 5. Zakona. U konkretnom slučaju ukoliko se radi o nabavci čija procjenjena vrijednost odgovara postupcima iz poglavlja II Zakona, preporučuju provođenje ograničenog postupka iz člana 10., a na način definisan članom 29. istoga. Ograničeni postupak je „dvofazni postupak“ koji je predviđen za obimnije i kompleksnije nabavke, gdje se u pretkvalifikacijskoj fazi sa

eventualnog sigurnosnog aspekta mogu dati samo neophodne informacije o predmetu nabavke. Pretkvalifikacijom bi se suzio broj kandidata koji će u drugoj fazi dostavljati ponude čime bi se rizici sa sigurnosnog aspekta smanjili ili potpuno eliminirali“.

Ministarstvo je od Ureda za razmatranje žalbi **tražilo ubrzavanje postupka** po uloženoj žalbi ponuđača „SWORD SECURITY“, zbog zahtjeva općinskih sudova koji zbog velikog broja predmeta nisu u mogućnosti određivati izdražavanje kazne zatvora u kućnom pritvoru pod elektronskom nadzorom, zbog čega se osobe kojima su izrečene kazne zatvora do godinu dana (za koje se kazna može izvršiti putem elektronskog nadzora), upućuju na idržavanje kazne u zatvore, a koji zbog pretrpanosti smještajnih kapaciteta takve osobe nisu u mogućnosti primiti pa se iste nalaze na slobodi. **Na urgenciju Ministarstva**, Ured za razmatranje žalbi je odgovorilo kako će pristupiti rješavanju žalbe tek nakon dostave dokaza o uplati sudske taksa od strane žalitelja. To je urađeno 16.01.2014.g. kada je Rj. br UP2-01-07.1-1907-19/13 djelomično usvojena žalba ponuđača „SWORD SECURITY“, poništena odluka o dodjeli okvirnog sporazuma broj 01-02-2-5463-5/12 od 05.08.2013.g. **Prema rješenju Ureda za razmatranje žalbi, uvezši u obzirda je ugovornom organu data mogućnost** “izjašnjavanja o predmetnom pitanju (što je isti propustio uraditi na adekvatan i odgovarajući način) uvezši u obzir sve uslove kod činjenice da je evidentna jedna ponuda i činjenice da ugovorni organ nije i dokazao da na tržištu postoji ograničen broj ponuđača koji mogu obaviti predmetnu uslugu, pa prema tome i da je u vezi predmeta nadmetanja ograničena stvarna konkurenčija, da pri tome nije dao adekvatnu ocjenu prihvativosti, realnosti i konkurentnosti ponuđene cijene u odnosu na tržišne ulove“ **Ured nije ocijenio izneseno pojašnjenje ugovornog organa dovoljnim i potpunim** kako bi se nesmetano nastavile radnje postupka u smislu donošenja odluke o dodjeli ugovora.

Ministarstvo je donijelo **odluku o poništavanju odluke o dodjeli okvirnog sporazuma** (br. 01-02-2-5463-9/12 od 11.02.2014.g.), istu je proslijedilo učesnicima u tenderu i žalitelju i zatražilo od Ureda za razmatranje žalbi povrat original tenderske dokumentacije (14.03.2014.g.).

Na rješenje od 16.01.2014.g. „**Konzorcij Opus-UNIS telekom**“ je kod Suda BiH pokrenuo tužbu protiv **Ureda za razmatranje žalbi** (28.01.2014.g.), Sud je o tome izvjestio Ured za razmatranje žalbi (05.03.2014.g.), a isti je o tome upoznao Ministarsvo (11.03.2014.g.).

Ministarstvo je 03.03.2014.g. donijelo **Odluku o pokretanju ponovnog otvorenog postupka javne nabavke** iznajmljivanja softwera i opreme za elektronski nadzor osuđenih osoba, tehničku podršku i administriranje pri elektronskom nadzoru za potrebe Ministarstva i kazneno popravnih zavoda. Procjenjena vrijednost nabavke sa PDV-om za 3 godine iznosi 5.100.000 KM.

Potrebno je postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača za usluge elektronskog nadzora vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavakma u BiH,

8.1. Realizacija ugovora 01-55/12 i 5463-2/12 o nabavci, montaži, održavanju i podršci sistemu za izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom

Ugovor br. 01-55/12 o nabavci, montaži, održavanju i podršci sustava za izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom je zaključen 10.01.2012.g. sa UNIS Telekom d.d. Mostar (sklopljen nakon provedenog ograničenog ubrzanog postupka nabavki). Predmet ugovora je „Nabavka, montaža, održavanje i podrška sustava za izvršenje kućnog zatvora sa elektronskim nadzorom“ prema specifikaciji: nadzor zatvorenika 50.000 dana po 20 KM ukupno 1.000.000 KM, oprema, instalacija i obuka 50.000 KM ukupno 1.050.000 KM bez PDV-a, ukupno sa PDV-om 1.228.500 KM. Ugovor je zaključen na **period 12 mjeseci** uz mogućnost produženja u skladu sa ZJN BiH, plaćanje avansno po potpisivanju ugovora i po dostavljanju 100% avansne garancije. UNIS Telekom d.d. Mostar je u periodu od maja do oktobra 2012. godine ispostavljao mjesечne fakture na osnovu stvarno pružene usluge elektronskog nadzora nad osuđenim licima u kućnom pritvoru (broj osuđenih lica kojima je stavljena narukvica za elektronski nadzor X broj dana u mjesecu izdržane kazne pod elektronskim nadzorom). Dana 08.11.2012.g. ispostavljena je fakтуra koja se odnosi na razliku danaza navedeni period koja je utvrđena na osnovu ukupno utvrđenog broja dana koje trebaju provesti osuđena lica kojima je stavljena narukvica za elektronsko praćenje umanjena za broj dana koja su izdržala i koristila elektronski nadzor. Navedeni način fakturisanja nastavljen je i u narednom periodu, što znači da je ispostavljana fakturana osnovu broja lica kome je u navedenom

mjesecu stavljen elektronska narukvica pomnoženo sa brojem dana za koje trebaju nositi postavljenu elektronsku narukvicu do kraja izdržavanja kazne.

Iako je ugovor istekao 10.01.2013.g. i po osnovu istog nije zaključen aneks ugovora i nije regulisan status više uplaćenih sredstava u odnosu na fakturisane usluge nastavljeno je dalje evidentiranje i praćenje novih osuđenih lica sa elektronskim nadzorom izdržavanja izrečene kazne zatvora. Konačna faktura na ugovorenih 50.000 dana ispostavljena je 07.02.2013.g. i istom je obuhvaćen januar i februara 2013.godine. Navedeni način fakturisanja znači da je za cijelokupan period u 2013.godini u kome osuđena lica trebaju nositi navedene narukvice unaprijed fakturisan, i pokriven izuplaćenog avansa, a to znači da će se najveći dio usluga koje su već fakturisane i pokrivene iz uplaćenog avansa realizovati, odnosno izvršiti u 2013.godini. Iako je trebalo, obzirom da je ugovor istekao 10.01.2013.g., sa izabranim dobavljačem nije regulisano kako i na koji način se garantuje da će se usluge, koje su fakturisane (plaćene), a nisu izvršene realizovati u skladu sa odredbama zaključenog ugovora, odnosno kako će se dalje pratiti izvršenje navedenog.

Nakon provedene revizije finansijskih izvještaja Ministarstva za 2012.godinu i date primjede ne način realizacije navedenog ugovora, dana **02.09.2013.g. sačinjen je Protokol o usaglašavanju načina fakturisanja usluga između UNIS telekom d.d. Mostar i Ministarstva. Predmet protokola je usaglašavanje načina fakturisanja usluga po ugovoru br. 01-55/12 od 10.01.2012.g. i po ugovoru br. 4598-6/12 od 28.12.2012.g.**

Potpisnici Protokola su se usaglasili da se fakturisanje pružene usluge vrši fakturama na mjesечноj osnovi, pri čemu se početkom pružanja usluge smatra postavljanje narukvice u toku mjeseca, a završetak usluge zaključno sa posljednjim danom tog mjeseca za svakog pojedinačnog osuđenika. Sastavni dio protokola je pregled mjesечnih faktura i izvršenje usluge po svakom pojedinačnom ugovoru.

Po potpisnom Protokolu izvršeno je usaglašenje po oba ugovora s ciljem da se ustanovi stvarni iznos fakturisanih i realizovanih dana izvršenog nadzora. Nakon izvršenog sravnjenja prešlo se na fakturisanje u kojem je za fakturisani mjesec iskazan broj stvarno realizovanih dana nadzora u tom mjesecu.

Prema Protokolu o usaglašavanju načina fakturisanja kao i pregleda mjesечnih faktura na dan 31.12.2013. g. **po ugovoru 01-55/12 po kojem je ugovoreno 50.000 dana i što je plaćeno avansno ukupno je postavljeno 54.125 dana po sudskim nalozima jer je dolazilo do prekida i ponovnog postavljanja.** Faktura 33/13 je zadnja faktura po prvom ugovoru za 50.000 dana nadzora, a sa 31.12.2013.g. završeno je 49.900 dana i ostaje za završetak 100 dana za nadzor. Po ovom ugovoru posljednji dan nadzora ističe na dan 31.01.2014.g. Sve fakture koje se odnose na ovaj ugovor zaključnosa fakturom 33/13 iznose 1.170.000 KM kao što je i ugovoreno. **Uzimajući u obzir naprijed navedeno ne može se potvrditi da su u potpunosti ispoštovane odredbe zaključenog ugovora sa UNIS Telekom d.d. Mostar u dijelu smanjenja avansne garancije na osnovu izvršene realizacije ugovora, obzirom da su potraživanja po osnovu uplaćenog avansa umanjivana na osnovu faktura za usluge koje trebaju da se izvrše u 2013.godini, tj. poslije perioda isteka ugovora. Ne može se potvrditi opravdanost daljeg fakturisanja usluga evidentiranja i praćenja osuđenih lica pod elektronskim nadzorom i po istom umanjenje uplaćenog avansa poslije isteka zaključenog ugovora.**

Ugovor za program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica br. 01-02-2-4598-6/12 zaključen 28.12.2012.g.,, a na osnovu obavijesti – poziva za dostavljanje ponuda u pregovaračkom postupku nabavke bez objavljivanja obavještenja o nabavci br. 01-02-2-4598-5-1/12-1 od 26.12.2012.g. je sa UNIS Telekom d.d. Mostar Predmet ugovor je „Program za praćenje osiguranika putem elektronske narukvice za potrebe Federalnog ministarstva pravde“ prema specifikaciji: nadzor zatvorenika 26.250 dana po 20 KM ukupno 525.000 KM bez PDV-a, ukupno sa PDV-om 614.250 KM. **Ugovor se zaključuje na period do okončanja pokrenutog otvorenog postupka za javne nabavke po odluci br. 01-02-2-5463-2/12 od 21.12.2012. g.** Plaćanje ugovorenog iznosa vršiće se prema raspoloživim sredstvima u budžetu za ove namjene, izvršitelj usluga se obavezao da fakturiše isporučenu uslugu Ministarstvu uz prezentaciju komercijalne fakture sa količinom i vrstom isporučene usluge, jediničnim cijenama bez PDV-a, ukupnim iznosom bez PDV-a, iznosom PDV-a i ukupnim iznosom sa uključenim PDV-om.

Prema Protokolu o osaglašavanju načina fakturisanja kao i pregleda mjesечnih faktura na dan 31.12.2013.g. po ugovoru 4598-6/12 i koji predstavlja nastavak – aneks osnovnog ugovora do okončanja otvorenog postupka ukupno je ugovorenododatnih 26.250 dana. Ukupno je postavljeno 29.326 dana po

sudskim nalozima, sa 31.12.2013.g. završeno je (fakturisano) 23.557 dana i ostaje za završetak 2.693 dana za nadzor. Po ovom ugovoru posljednji dan nadzora ističe na dan 13.07.2014.g. Sve fakture koje se odnose na ovaj ugovor zaključno sa fakturom 2/14 iznose 551.234 KM, a nefakturisani broj dana 2.693 odgovara iznosu 63.016 KM koliko se i nalazi na kontu razgraničenja.

Realizaju potpisanih ugovora za program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica sa UNIS Telekom d.d. Mostar, vršiti u cijelosti u skladu sa odredbama potpisanih ugovora, posebno u dijelu vremena trajanja istih.

9. Komentar

Federalno ministarstvo pravde, dopisom br. 07-49-2492/14 od 12.06.2014.godine, očitovalo se na dostavljeni Nacrt Izvještaja o reviziji finansijskih izvještaja za 2013.godinu. U navedenom očitovanju dati su komentari/primjedbe i uz dio istih dostavljena je dokumentacija.

Dati komentari i primjedbe nisu prihvaćeni jer nisu data adekvatna obrazloženja i priložena relevantna dokumentacija koja bi uticala na izmjenu nalaza i preporuka.

Detaljna pojašnjenja data su u Pismu menadžmentu dostavljenom uz konačni Izvještaj o reviziji finansijskih izvještaja za 2013.godinu.

Rukovodilac Sektora za finansijsku reviziju:

Munib Ovčina, dipl. oec.

Vođa tima:

Mujesira Cocalić, dipl. oec.

Član tima:

Dubravka S. Barbarić, dipl. oec.

III. REZIME DANIH PREPORUKA

Izvršenom revizijom poslovanja Ministarstva za 2013. godinu konstatirali smo određen broj propusta i nepravilnosti, a u cilju otklanjanja istih dali smo sljedeće preporuke:

1-Poboljšati funkcioniranje sistema internih kontrola u cilju otklanjanja utvrđenih nedostataka, dosljedne primjene zakona i ostalih propisa i realizacije odluka Vlade FBiH,

2-Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji predvidjeti sve poslove iz nadležnosti ministarstva uključujući i administrativne poslove vezano za rad komisija,

3-Potrebitno je u saradnji sa Federalnim ministarstvom finansija poduzeti aktivnosti u cilju planiranja i odobravanja budžeta za svaki kazneno popravni zavod kao posebnih federalnih ustanova, koje imaju svojstvo pravnog lica u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH. Odobravanjem budžeta od strane zakonodavnog organa, Parlamenta FBiH, za svaki kazneno popravni zavod kao posebnog budžetskog korisnika utvrdila bi se odgovornost rukovodilaca ovih ustanova za namjensko raspolaganje odobrenim sredstvima,

4-Potrebitno je poduzeti aktivnosti da se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH, na osnovu kojeg će se sačinjavati finansijski izvještaji, za svaki kazneno popravni zavod, a u okviru Glavne knjige Trezora,

5-Rashode i izdatke za obavljanje aktivnosti Ministarstva potrebno je planirati u skladu sa članom 4. Zakona o budžetima u FBiH i Instrukcijama Federalnog ministarstva finansija, odnosno za aktivnosti koje će biti i realizovane u godini za koju se odobrava budžet,

6-Uspostaviti efikasan sistem internih kontrola kod isplate naknada pojedinim povjerenstvima, usvojiti kriterije (na temelju složenosti i obima poslova) temeljem kojih bi se utvrdila realna visina naknada,

7-Preispitati opravdanost formiranja velikog broja radnih tijela i povjerenstava za koje članovi ostvaruju pravo na naknadu i u koje se imenuju i zaposlenici Ministarstva a posebice za poslove iz nadležnosti istoga i koji su sukladno Pravilniku o unutarnjem ustrojstvu obavljaju kao redoviti poslovi pojedinih sektora u Ministarstvu,

8-Preispitati opravdanost imenovanja više djelatnika Ministarstva istovremeno za vršenje administrativno-tehničkih poslova u pojedinim komisijama,

9-Potpunjavanje radnih mesta predviđenih Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji vršiti na način kako je utvđeno zakonom o državnoj službi u FBiH,

10-Ugovore o djelu zaključivati samo za poslove koji nisu definirani Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji, iste zaključavati na određeno vrijeme, jednokratno, sukladno zakonskim propisima i za točno definirane poslove koje treba izvršiti,

11-Poduzeti aktivnosti na sukladivanju troškova izrade časopisa "Pravna misao" sa ostvarenim prihodima kako bi ostvareni prihodi predstavljali temelj za isplatu naknada. Kod izrade plana proračuna prihoda i troškova vezanih za izdavanje časopisa „Pravna misao“, voditi računa da se realno planiraju sve stavke,

12-Vršiti redovito sravnjavanja salda sa kupcima časopisa kako bi se izdane fakture naplatile u roku. Poduzeti aktivnosti na naplati sumnjičih i spornih potraživanja koja se odnose na neplaćene fakture za izdavanje ovog časopisa,

13-Potrebno je nastaviti aktivnosti oko regulisanja statusa vlasništva odnosno pravo raspolaganja nad softverom „Glavna knjiga registra u elektronskom formatu u registarskim sudovima FBiH“, kao i održavanja i administriranja istog u skladu sa zakonskim propisima, a u cilju transparentnog trošenja javnog novca,

14-Osigurati da se sredstva transfera koriste u skladu sa programima i postavljenim ciljevima, kao i da se vrši nadzor i kontrola namjenskog utroška doznačenih sredstava tekućih transfera,

15-Potrebno je izvršiti kontrolu namjenskog utroška sredstava doznačenih Savezu općina i gradova i skladu sa konstatovanim poduzeti odgovarajuće mjere,

16-Potrebno je sagledati opravdanost nastalih troškova oko vođenih aktivnosti dodjele statusa Beacon scheme i po osnovu utvrđenog poduzeti odgovarajuće aktivnosti, kao i sagledati zakonsku opravdanost planiranja i trošenja budžetskih sredstava za navedene namjene,

17-Potrebno je poduzeti aktivnosti kako bi se u skladu sa Zakonom o budžetima u FBiH i Uredbom o računovodstvu budžeta u FBiH izvršilo knjigovodstveno evidentiranje obaveza za poreze i doprinose po pravosnažnim –izvršnim sudskim rješenjima u Glavnoj knjizi trezora u cilju istinitog i tačnog prikazivanja obaveza i realnog planiranja njihovog izmirenja,

18-Nabavke direktnim sporazumom vršiti u skladu sa članom 45. stav 2. Zakona o javnim nabavkama u BiH,

19-Potrebno je postupak odabira najpovoljnijeg dobavljača za usluge elektronskog nadzora vršiti u skladu sa Zakonom o javnim nabavakma u BiH,

20-Realizaciju potpisanih ugovora za program praćenja osuđenika putem elektronskih narukvica sa UNIS Telekom d.d. Mostar, vršiti u cijelosti u skladu sa odredbama potpisanih ugovora, posebno u dijelu vremena trajanja istih.

IV. PRILOG

FINANSIJSKI IZVJEŠTAJI

Prilog br. 1.
Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu
Naziv institucije: Federalno ministarstvo pravde

Opis	Planirano	Ostvareno		Odstupanje (4-2)	Procenat 4/2x100
		u prethodnoj godini	u tekucoj godini		
1	2	3	4	5	6
A. Tekuci rashodi (1+2+3+4+5)	2.545.246	3.598.310	2.369.789	-175.457	93,1
1. Place i naknade troškova zaposlenih	1.358.422	1.333.929	1.316.291	-42.131	96,9
Bruto plaće i naknade	1.143.284	1.128.311	1.127.056	-16.228	98,6
Naknade troškova zaposlenih i skupštinskih zastupnika	215.138	205.618	189.235	-25.903	88,0
2. Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi	125.456	121.305	123.117	-2.339	98,1
3. Izdaci za materijal, sitan inventar i usluge	895.368	2.077.934	764.381	-130.987	85,4
Putni troškovi	27.667	13.921	13.673	-13.994	49,4
Izdaci za energiju					
Izdaci za komunikaciju i komunalne usluge	56.000	56.895	51.340	-4.660	91,7
Nabavka materijala i sitnog inventara	43.467	30.144	36.158	-7.309	83,2
Izdaci za usluge prevoza i goriva	39.667	26.688	22.020	-17.647	55,5
Unajmljivanje imovine, opreme i nematerijalne imovine	2.933	1.300.928	470	-2.463	16,0
Izdaci za tekuće održavanje	50.300	18.146	21.849	-28.451	43,4
Izdaci osiguranja, bankarskih usluga i usluga platnog prometa	15.000	7.791	11.463	-3.537	76,4
Ugovorene i druge posebne usluge	660.334	623.421	607.408	-52.926	92,0
4. Tekući transferi	166.000	65.142	166.000	0	100,0
Tekući transferi drugim nivoima vlasti	166.000	65.142	166.000	0	100,0
Tekući transferi pojedincima					
Tekući transferi neprofitnim organizacijama					
Subvencije javnim preduzećima					
Subvencije privatnim preduzećima i poduzetnicima					
Subvencije finansijskim institucijama					
Tekući transferi u inostranstvo					
Drugi tekući rashodi					
5. Izdaci za kamate i ostale naknade					
Kamate na pozajmice primljene kroz državu					
Izdaci za inozstrate kamate					
Kamate na domaće pozajmljivanje					
Izdaci za kamate vezane za dug po izdanim garantijama					
B. Kapitalni izdaci (6+7)	6.000	33.048	4.921	-1.079	82,0
6. Izdaci za nabavku stalnih sredstava					
Nabavka šuma, zemljišta i višegodišnjih zasada					
Nabavka građevina					
Nabavka opreme	6.000	33.048	4.921	-1.079	82,0
Nabavka ostalih stalnih sredstava					
Nabavka stalnih sredstava u obliku prava					
Rekonstrukcija i investiciono održavanje					

7. Kapitalni transferi					
Kapitalni transferi drugim nivoima vlade					
Kapitalni transferi pojedincima i neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi neprofitnim organizacijama					
Kapitalni transferi javnim preduzećima					
Kapitalni transferi privatnim pred. i poduzetnicima					
Kapitalni transferi finansijskim institucijama					
Kapitalni transferi u inostranstvo					
C. Ostale isplate (8)					
8. Izdaci za finansijsku imovinu					
Pozajmljivanje drugim razinama vlasti					
Pozajmljivanja pojedincima i neprofitnim organizacijama i privatnim preduzećima					
Pozajmljivanje javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica javnim preduzećima					
Izdaci za kupovinu dionica privatnim preduzećima i učešće u zajedničkim ulaganjima					
Ostala domaća pozajmljivanja					
D. Tekuća rezerva					
RASHODI (A+B+C+D):	2.551.246	3.631.358	2.374.710	-176.536	93,1

Rukovodstvo je Pregled rashoda budžeta za 2013. godinu odbrilo dana 20.02.2014.godine

Ministar: Zoran Mikulić

Prilog br.2.
Bilans stanja na dan 31.12.2013. godine

Naziv institucije: Federalno ministarstvo pravde

Opis	31.12.2012.	31.12.2013.	Procenat (3/2)
1	2	3	4
A) Gotovina, kratkoročnapotraživanja, razgraničenja i zalihe (1+...+8)	1.981.930	660.787	33,3
1.Novčana sredstva i plemeniti metali	2.991	2.987	99,9
2.Vrijednosni papiri			
3.Kratkoročna potraživanja	97.612	6.770	6,9
4.Kratkoročni plasmani	326.691	326.691	100,0
5.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama	1.554.636	324.339	20,9
6.Zalihe materijala i robe			
7.Zalihe sitnog inventara			
8.Kratkoročna razgraničenja			
B) Stalna sredstva (11+14+17+18)	297.862	664.138	223,0
9.Stalna sredstva	1.226.158	1.679.594	137,0
10.Ispravka vrijednosti	928.296	1.015.456	109,4
11.Neotpisana vrijednost stalnih sredstava (9-10)	297.862	664.138	223,0
12.Dugoročni plasmani			
13.Ispravka vrijednosti dugoročnih plasmana			
14.Neotpisana vrijednost dugoročnih plasmana (12-13)			
15.Vrijednosni papiri			
16.Ispravka vrijednosti vrijednosnih papira			
17.Neotpisana vrijednost vrijednosnih papira (15-16)			
18.Dugoročna razgraničenja			
UKUPNO AKTIVA:	2.279.792	1.324.925	58,1
C) Kratkoročne obaveze i razgraničenja (19+...+24)	1.655.238	334.095	20,2
19.Kratkoročne tekuće obaveze	119.378	152.258	127,5
20.Obaveze po osnovu vrijednosnih papira			
21.Kratkoročni krediti i zajmovi			
22.Obaveze prema djelatnicima	138.248	114.451	82,8
23.Finansijski i obračunski odnosi s drugim povezanim jedinicama			
24.Kratkoročna razgraničenja	1.397.612	67.386	4,8
D) Dugoročne obaveze i razgraničenja (25+26+27)			
25.Dugoročni krediti i zajmovi			
26.Ostale dugoročne obaveze			
27.Dugoročna razgraničenja			
E) Izvori stalnih sredstava (28+29+30+31-32)	624.554	990.830	158,6
28.Izvori stalnih sredstava	297.862	664.138	
29.Ostali izvori sredstava			

30.Izvori sredstava rezervi				
31.Ne raspoređeni višak prihoda nad rashodima		326.692	326.692	100,0
32.Ne raspoređeni višak rashoda nad prihodima				
UKUPNO PASIVA:		2.279.792	1.324.925	58,1

Rukovodstvo je Bilans stanja na dan 31.12.2013.godine odbrilo dana 20.02.2014.godine

Ministar: Zoran Mikulić